

Zakončení přídavných jmen na *-ózní* v současné češtině

Keywords: adjectives, suffix *-ózní* (*-osní*), loans, terminology, neologisms, nonce words (occasionalisms), Czech language

Klíčová slova: přídavná jména, přípona *-ózní* (*-osní*), výpůjčky, terminologie, neologismy, okazionalizmy, čeština

Abstract

The article deals with the emergence of new connotations in word formation using the suffix *-ózní* (*-osní*) for adjectival neologisms and occasionalisms. In contemporary spoken and written Czech language there are a number of such neologisms. The author bases his findings in examining the SYN2015 corpus of the Czech National Corpus and available Czech dictionaries. Besides neologisms and occasionalism, the attention is given to loans that are already used and terminological adjectives with the aforementioned suffix.

Článek se věnuje problematice vzniku nových konotací při slovo tvorbě s pomocí přípony *-ózní* (*-osní*) adjektivních neologismů a okazionalizmů. V současné mluvené a psané češtině lze zaznamenat mnoho takovýchto přídavných jmen. Autor zakládá své úvahy na zkoumání korpusu SYN2015 Českého národního korpusu a dostupných slovníků češtiny. Kromě neologismů a okazionalizmů se pozornost věnuje starším již vžitým výpůjčkám a terminologickým adjektivům s uvedenou příponou.

V současné mluvené a psané češtině lze zaznamenat mnoho novějších přídavných jmen se zakončením na *-ózní* (*-osní*), například: *bombózní*, *bordelózní*, *mimózní*, *mňamózní*, *obrózní*, *raketózní*, *šikanózní*, *tunelózní* a další. Jejich šíření je podporováno elektronickými komunikačními prostředky (především různorodými sociálními sítěmi a tvorbou blogů na internetu, mobilní komunikací prostřednictvím sms zpráv, sdělovacími prostředky atd.), kromě toho také filmovou tvorbou, použitím v rozhlasových relacích moderních hudebních a dalších rádií či v rozmanitých podobách reklamy. Z hlediska jazykového úzu se v mnoha případech jedná o nestandardní adjektiva a řada z nich

v nejbližší době zřejmě zanikne kvůli své okázalosti jedinečnosti, avšak některá prokazují svou životnost a v posledních letech patří mezi oblíbená.

Mnohé deriváty existující v současné standardní češtině jsou staré mnoho set let, a jsou proto buď velmi frekventované, nebo jde naopak o archaismy či historismy. K velmi běžným derivátům patří však i mnohá slova utvořená teprve v nedávné době, pokud tato slova označují jev v této době velmi běžný, který je velmi často předmětem komunikace (Štícha 2013, s. 95)

V případě rozšíření nových přídavných jmen tvořených českým slovním základem a zakončením na *-ózní* se jedná především o komunikační efekt založený na jejich novotě, originalitě či neobvyklosti, ale jsou to „slova omezené komunikační platnosti, která užívá nebo zná jen více či méně omezený počet uživatelů češtiny jako svého jazyka mateřského; nejčastěji jsou to **odborné termíny** nebo **výrazy slangové**”¹ (Štícha 2013, s. 95).

Samotná přípona *-ózní* (*-osní*) se skládá z převzatého a postupně pod vlivem dalších jazyků modifikovaného latinského zakončení (resp. přípony) přídavných jmen mužského rodu na *-us* a českého produktivního sufixu přídavných jmen *-ní* (*-í*). Její sémantika se odráží v adjektivech, zařazených do skupiny „přináležitost” (*adiectiva pertinentia*) (Čermák 2011, s. 219). Z hlediska slovo tvorného je označena jako přípona málo produktivní (Čermák 2011, s. 239).

Adjektiva s uvedenou příponou jsou obsažena ve starších slovnících², ale také v databázi neologismů Neomat či v dostupných korpusech češtiny (např. Araneum Bohemicum Maximum a dalších). Nicméně cílem tohoto textu není shromáždění co největšího množství

¹ Tučné písmo se uvádí v originále.

² Jako jednu z ilustrací aktivace přípony lze uvést, že v Retrográdním slovníku současné češtiny (Těšitelová a kol. 1986, s. 85) nacházíme pouze 16 přídavných jmen s příponou *-ózní*: *buffózní*, *ambiciózní*, *kapriciózní*, *grandiózní*, *seriózní*, *kuriózní*, *viskózní*, *humózní*, *písečnohumózní*, *venózní*, *bituminózní*, *agarózní*, *rigorózní*, *monstrózní*, *virtuózní*, *nervózní*, ale v korpusu Araneum Bohemicum Maximum se nalézají až 1819 lemmat.

přídavných jmen se zakončením na *-ózní*, nýbrž snaha poukázat na aktuálnost, „živost“, dynamiku slovotvorných procesů při tvorbě nových adjektiv s touto příponou a reprezentace jak již zařazených do slovníků i korpusů přídavných jmen, tak i nově nalezených v síti Internet některých originálních případů užití dané přípony v posledních letech.

Za účelem vyhledávání relevantních adjektiv byly proto využity slovníky českého jazyka a korpusy současné psané češtiny dostupné na webových stránkách Českého národního korpusu. Mezi korpusy byla největší pozornost soustředěna na SYN2015 jako na korpus zaměřený na prameny vzniklé v letech 2010 až 2014. Následná výběrová excerptce byla soustředěna na frekventovanější přídavná jména s *-ózní*. Kromě toho byla využita experimentální metoda založená na spolupráci se studenty-bohemisty, kteří dostali za úkol najít neologismy s příponou *-ózní*. Po kontrole výsledků studentského „pátrání“ byly mezi okazionalismy ponechány pouze ty příklady, které se nepodařilo dohledat ani ve slovnících, ani v korpusech (nebo neměly v korpusech danou kolokaci či byly zajímavé z hlediska „novosti“).

Provedená excerptce a experimentální sběr dat indikují proměnlivost tendencí v používání dané přípony. V současné době lze sledovat oživení slovotvorné produktivity přípony *-ózní* s postupným odsouváním do pozadí zastarávající přípony *-osní*. Zároveň dochází k aktivaci původní jinojazyčné sémantiky v převzatých adjektivech. Přitom lze pozorovat jak aplikaci původní sémantiky při spojení přípony *-ózní* s českým slovním základem, tak i vznik a rozvoj nových konotací tohoto morfému (o čemž bude pojednáno níže).

Přídavná jména s příponou *-ózní* (*-osní*) jsou zařazena v několika skupinách, které lze rozlišit buď podle jazykového původu slovního základu: vypůjčený (1. a 2. skupina) – domácí (3. skupina), nebo také podle charakteristik stylistické funkčnosti adjektiv: neutrální (1. Skupina) – odborná (2. skupina) – převážně slangová (3. skupina). V ojedinělých případech lze zkoumaná přídavná jména zařadit do více skupin.

V první skupině jsou převážně frekventovaná zdomácnělá adjektiva nejčastěji latinského původu vypůjčená z francouzštiny (v něk-

terých případech z italštiny) většinou prostřednictvím němčiny v 19. století. Adaptace v češtině již proběhla u většiny z nich, což mimo jiného dokazují příklady z Českého národního korpusu (dále jen ČNK, SYN2015). Tvzení o adaptaci v češtině zakládáme především na počtu výskytů v ČNK, na dalším běžném ověření v internetových prohlížečích a dostupných slovnících. Většina z nich se již vžila do spisovné češtiny, avšak některá (např. *minuciózní*, *odiózní*, *oficiózní*, *pastózní*) patří spíše mezi knižní až odborná a nejsou spojována pouze s jedním specializovaným odvětvím vědy či techniky.

Skupinu zdomácnělých adjektiv reprezentují následující lexémy³: *ambiciózní* (něm. *ambitiös*, fr. *ambitieux*, lat. *ambitiosus*) – 1105⁴, *famózní/famosní* (něm. *famos*, fr. *fameux*, lat. *famosus*) – 229/0, *graciózní/graciézní*⁵ (něm. *graziös*, fr. *gracieux*, lat. *gratiosus*) – 1/36, *grandiózní* (něm. *grandios*, fr. *grandiose*, ital. *grandioso*) – 157, *kuriózní* (něm. *kuriös*, fr. *curieux*, lat. *curiosus*) – 592, *minuciózní* (něm. *minutiös*, fr. *minutieux*, lat. *minutiosus*) – 7, *monstrózní* (něm. *monströs*, fr. *monstrueux*, lat. *monstruosus*) – 223, *mysteriózní/mysteriosní* (něm. *mysteriös*, fr. *mystérieux* od fr. *mystère*, lat. *mysterium* z řec. *μυστήριον*) – 93/0, *nervózní/nervosní* (něm. *nervös*, fr. *nerveux*, lat. *nervosus*) – 2610/16, *odiózní/odiosní* (něm. *odiös*, fr. *odieux*, lat. *odiosus* od *odium*) – 2/1, *oficiózní/oficiosní* (něm. *offiziös*, fr. *officieux*, lat. *officiosus* z *oficium*) – 16/0, *religiózní* (něm. *religiös*, fr. *religieux*, lat. *religiosus*) – 127, *rigorózní/rigorosní* (něm. *rigoros*, ital. *rigoroso*, lat. *rigorosus*) – 165/2, *seriózní/seriosní* (něm. *seriös*, fr. *sérieux*, středověká lat. *seriosus*) – 1076/10, *skrupulózní* a *neskru-*

³ Uvádí se zde také cizojazyčná adjektiva jak pro potvrzení původu, tak i pro představu, jak zřejmě mohl fungovat mechanismus převzetí jednotlivých přídavných jmen s danou příponou.

⁴ Číslo za přídavným jménem znamená počet výskytů na milion pozic v SYN2015.

⁵ *Příruční mluvnice češtiny* se zmiňuje o adaptaci přejatých adjektiv *graciézní*, *grandiózní* (GrepI, Hladká, Jelínek... 2012, s. 181). Zde uvádíme i zakončení na *-ézní*, které v ojedinělých případech konkuruje s *-ózní*. Nacházíme také *minuciózní/minuciézní* či dále ve skupině odborných přídavných jmen *voluminózní/voluminézní*.

pulózní (něm. *skrupulös*, fr. *scrupuleux*, lat. *scrupulosus*) – 8, *virtuózní/virtuosní* (něm. *virtuos*, fr. *virtuose*, ital. *virtuoso*, vulg. lat. *virtuosus*) – 72/3.

Další početnou skupinu adjektiv se zakončením na *-ózní* tvoří odborná přídavná jména. Do této skupiny jsou zařazena taková adjektiva, která vznikla a používají se převážně pro účely jedné, případně několika blízkých oblastí vědy. Řada z nich patří k úzce speciální terminologii (*anxiózní* – 2⁶, *bituminózní* – 5, *borreliózní* – 1, *dubiózní/dubiosní* – 3/0, *intravenózní* – 47, *chylózní* – 4, *pastózní/pastosní* – 27/1, *serózní* – 16, *varikózní* – 2). Další již překročila hranici odbornosti a má širší sémantiku. Například přídavné jméno *nervózní* již získalo konotace, které lze popsat na základě analýzy rozmanitých synonym: *citlivý, napjatý, nedůtklivý, neklidný, nesmělý, rozmrzelý, rozrušený, ustrašený, znepokojený* (TJČ 2007, s. 788) nebo adjektivum *komatózní* (odvozené od *kóma*) se používá v přeneseném významu a je synonymické s *utlumený, vyčerpaný* (TJČ 2007, s. 688).

V rámci této skupiny tvoří výrazné terminologické podskupiny přídavná jména z oblasti zdravotnictví, biochemie, geologie, estetiky a dalších vědeckých disciplín a oborů. Oblast zdravotnictví či lékařství a také anatomická terminologie obsahuje největší počet adjektiv s příponou *-ózní*: *artrózní, gangrenózní, intravenózní, kavernózní, lupózní, medikamentózní, mukózní, tuberkulózní, voluminózní* a další. Jsou to převážně starší výpůjčky z latiny nebo slova vzniklá vlivem lékařské latiny v novější době podle slovotvorného vzoru starších termínů. Lékařská latina je stálým zdrojem české zdravotnické terminologie, čímž se zřejmě vysvětluje velký výskyt latinismů s *-ózní* v tomto oboru. V jiných oborech je pak přídavných jmen se zakončením na *-ózní* mnohem méně a jsou také často vypůjčena z dalších vědeckých disciplín: srov. *chylózní* (od lat. *chylus*, v biochemii, stejně tak i v lékařství), *vadózní/vadosní* (geologie a stavebnictví), *kavernózní* (lékařství a geologie). Ojedinele dochází ke konkurenci dvou odborných

⁶ Číslo za přídavným jménem znamená počet výskytů na milion pozic v SYN2015, citováno 2017-06-15.

přívlastků, například: *artrózní* a *artrotický*⁷ nebo *prognózní* a *prognostický*⁸. Konotační specifika jejich sémantiky jsou nejspíše rozeznatelná pouze odborníkem v daném odvětví vědy nebo na základě jejich uзуálních realizací v tradici daného profesionálního argotu.

Jak je patrné ze sledování výskytu dříve převzatých lexémů se zakončením na *-ózní* (a jeho starší varianty *-osní*) a terminologie (převzaté či vytvořené podle analogie), existuje diferenciace mezi těmito dvěma skupinami a novotvary s převážně domácím slovotvorným základem a příponou *-ózní*. Spočívá v tom, že v současné češtině je uvedená přípona velmi produktivní a nachází své uplatnění při tvoření přídavných jmen používaných v řeči mládeže (od teenagerů až po starší ročníky studentů vysokých škol či doktorandů) a dalších skupin uživatelů. Přitom v důsledku používání adjektiv s těmito příponami dochází v internetové komunikaci (i jinde) ke tvorbě nových⁹, okazionalních¹⁰ adjektiv, znějících velmi často zcela kuriózně.

⁷ Slovník spisovného jazyka českého uvádí oba tvary: *artrosa* [-óza], *artróza*, -y ž. (z řec. zákl.) med. onemocnění kloubů způsobené opotřebením kloubních chrupavek; *artrosní, artrózní, artrotický* [-oty-] příd.: a *-é* změny; a. *kloub*. Srov.: příklady z vyhledávače google.com k přídavnému jménu *artrózní*: *artrózní koleno, artrózní změny, bolesti kloubů, výrůstky* aj. a ze SYN2015, kde adjektivum *artrózní* není zaznamenáno: *artrotické změny, výrůstky, artrotická kolena, artrotičtí obyvatelé domova* aj.

⁸ Například: *prognózní* ve spojení *prognózní mapa* (SYN2015) nebo *prognózní zdroje nerostných surovin* (<http://www.geologickaspolecnost.cz/sjezd-abstrakty/abstracts/80.pdf>, cit. 2017-06-15) a *prognostický ukazatel, význam, výhled, prognostická otázka, studie, prognostičtí skeptici, prognostické týmy, metody, zprávy* (SYN2015) atd.

⁹ „Jako *neologismy* označujeme slova, o nichž předpokládáme nebo víme, že byla vytvořena v naší době teprve nedávno, od té doby jsou však v obecném nebo speciálním úzu poměrně frekventovaná a ze slovotvorných a/nebo komunikativních důvodů mají šanci nezůstat na periferii lexikální zásoby, tedy šanci proniknout do jejího centra” (Štícha, 2013, s. 95).

¹⁰ „Termínem okazionalismus (tj. slovo vytvořené příležitostně) nazýváme takové odvozené slovo, které není natolik komunikačně důležité, aby vešlo do obecného úzu nebo se stalo součástí odborné terminologie či běžného výraziva slangového, avšak

Skupina adjektiv na *-ózní* s převážně domácím základem poutá pozornost především svou výraznou expresivitou¹¹, oživující konverzaci či textové projevy uživatelů internetu. Okruh těchto poměrně nových lexémů lze rozdělit na 2 podskupiny:

- a) neologismy (hlavní kritéria zařazení: častý výskyt na internetu a občasné zaznamenání ve slovnících či v ČNK),
- b) okazionalismy (hlavní kritéria zařazení: jedinečný nebo občasný výskyt na internetu, náhodné nalezení).

Řada zaznamenaných neologismů se na internetu v posledních letech vyskytuje poměrně často, avšak i přes svou frekventovanost se až na výjimky zatím nedostaly do slovníků neologismů nebo slangu či argotu. Týká se to následujících lexémů: *bombózní* (zaznamenáno v SNČ 2006, s. 66: „obdivné hodnocení, srov. super • slang současné mládeže“), *bordelózní*, *kurvózní*, *mafiozní* (konkuruje s neologismem *mafíánský* zaznamenaným v SN2 2004, s. 237), *mimózní* (SNČ 2006, s. 231: „zmatený, dezorientovaný • mimoň“), *mňamózní*, *mrkvózní*, *obrózní*, *pakózní*, *paskvilózní*, *pipkózní*, *psychózní*, *sexózní*, *spektakulózní*, *šikanózní/šikanosní* (dochází k aktualizaci tohoto slova, které se již uvádělo v Příručním slovníku jazyka českého jako „* = výraz málo užívaný“ v 1. pol. 20. st.¹²).

Sémantika některých z těchto neologismů se rekonstruuje na základě kolokability daných přídavných jmen. Pomocí nalezených slov-

pro danou komunikační příležitost („okazi“, odtud termín *okazionalní*) je pisatelem textu či mluvčím ad hoc utvořeno a použito s patrným pojmenovacím a/nebo stylotvorným záměrem” (Štícha, 2013, s. 95).

¹¹ Expresivitu chápeme „jako takový pragmatický aspekt lexému (tj. jednotky v systému, I) nebo jeho užití (tj. jednotky v textu, II), popř. i jiných jednotek, a účinek, který se posluchačem vnímá jako nápadný v důsledku dvojího typu *odchylky proti většinovému úzu a očekávání*, a to ve smyslu syntagmatickém (1) nebo paradigmatickém (2)” (Čermák 2010, s. 124; zachováváme kurzivu originálu; číslice se vztahují k ilustrativnímu materiálu v originálu na s. 125).

¹² Viz k tomuto přídavnému jménu Prošek 2010. V citovaném zdroji se jedná o „zastaralé” adjektivum, ale v PSJČ je označeno jako „výraz málo užívaný”.

ních spojení lze adjektiva *bombózní*, *kurvózní* (*héřečka*¹³, *obleček*, *prádýlko*, *styl*, *znamení*), *mňamózní*, *pakózní* (*příspěvky*, *role*, *tvrzení*), *sexózní*, *spektakulózní* vnímat jako evaluativní vztahová¹⁴. Přídavná jména *bordelózní* (*styl*, *kostýmek*, *orient*, *architektura*), *mafiozní* (*papínek*), *mimózní* (*postřehy*, *člověk*, *stav*, *pojetí*, *scénář* atd.), *pipkózní*, *paskvilózní*, *šikanózní* lze vyhodnotit jako slova s významem podobnosti, ačkoliv expresivní vztah mluvčího se v nich také výrazně projevuje. Jako vyjadřující zvláštní vnímání vzhledu, barvy, konzistence, citových vlastností, kvality se jeví adjektivum *mrkvózní* (*muffinci*, *stolice*, *nálada*, *článek*). Přídavné jméno zveličelé je *obrózní*.

Uvedené klasifikaci se vymyká u mládeže oblíbené přídavné jméno *psychózní*, které vyjadřuje:

- 1) pozitivní hodnocení čehokoliv (*správně psychózní*, *psychózní akce*, *film*, *knížka*);
- 2) neobvyklý, ale přitom zajímavý vzhled a obsah (*psychózní náušnice*, *králíček*, *panenka*, *film*, *knížka*);
- 3) tlak na psychiku, nevyrovnanost (*psychózní nouzové situace*, *psychózní chování*);
- 4) výkyvy počasí či přírodních jevů (*psychózní bouřka*, *teplota*, *vlnobití*).

Jak je patrné z příkladů (většinou blogů či chatů) terminologický význam vztahující se k *psychóza* je ve slangovém použití téměř vytlačen.

Podskupina okazionalismů je velmi početná (stále ji lze doplňovat) a obsahuje lexémy, v nichž se díky důvtipu a vynalézavosti autorů projevuje velký tvůrčí potenciál řečového aktu: *baladózní*, *barbarózní*, *bramborózní*, *cibulózní*, *hnusózní*, *chytrózní*, *knedlózní*, *korupciózní*,

¹³ Zachováváme tvar s -é- vyjadřující jak vztah mluvčího, tak i specifika výslovnosti a intonace.

¹⁴ Zde a dále používáme klasifikaci uvedenou v článku Okazionalismy v současné české publicistice (Staněk 2002). Příklady slovních spojení uvádíme jen u nově nalezených adjektiv, na rozdíl od ostatních, která jsou v poslední době mezi studentskou mládeží poměrně frekventovaná.

lemlózní, lumpózní, machrózní, panikózní, pohodózní, rajčatózní, retrózní, rohlíkózní, stupidózní, šikmózní, úletózní, zimózní. Vznik veškerých uvedených adjektiv má své funkční opodstatnění vždy v rámci daného kontextu, kde zakončení na *-ózní* slouží převážně ke zdůraznění, upozornění na neobvyklost situace. Občas jde o snahu autorů uvést přehnané hodnocení něčeho, podotknout nestandardnost či vybočení z reality, například: *cibulózní střecha* (vypadající jako věžička ve tvaru cibule), *baladózní pošušňání*, *hnusózní* (při hodnocení obecně něčeho kladného či záporného, např. dobrého či špatného jídla), *lemlózní ortoped*, *lemlózní zhotovitelská firma* (hodnocení nekompetentního či nekvalitního výsledku práce), *rajčatózní červenáček* (zdůraznění barevnosti) atd. Kromě toho přípona *-ózní* slouží v řadě uvedených případů jako upozornění na určité tendence v jednání či chování, např. *barbarózní tlupa* (tlupa, která připomíná neorganizované skupiny barbarských kmenů), *machrózní borec* (ten, kdo má tendenci se předvádět, hraje si na supermana), *panikózní chování* (chování, které směřuje k panickým či chaotickým reakcím na něco, někoho). Další podobné okazionalismy nelze tak jednoznačně definovat, například: *bramborózní kampaň*, *bramborózní vedlejší efekt*, *bramborózní lempl*, *bramborózní zadunění*, *moje úletózní vyjadřování*. Odráží se v nich ironie, humor, expresivita, nicméně ne každý uživatel češtiny dokáže odhalit smysl, který do nich vkládá jejich autor.

V posledních letech dochází k výrazné aktivaci některých přípon cizího původu a rozšíření jejich stylistické příslušnosti. Patří mezi ně i přípona *-ózní*, s níž vzniká velké množství nových a okazionalních přídavných jmen, která lze zařadit mezi hovorová, slangová až argotická. V sémantice přípony *-ózní* ve skupině převážně slangových přídavných jmen se, jak se zdá, vyvíjí minimálně dvě konotace:

1. příznak označující příklon či náchylnost k určité tendenci (*panikózní chování*),
2. příznak označující shodu nově vzniklé tendence s některým již existujícím jevem (*mafiozní poměry*).

Okrajově se podobný proces týká přípony *-ézni*, která v ojedinělých případech konkuruje s *-ózní*. Některé příklady její aktivace v přídavných jmenech nacházíme v ČNK, například: *šukézní* ve smyslu „atraktivní, sexy“ (10 záznamů v publikacích z roku 2013 a 2014, SYN2015).

Seznam zkrátek

ČNK	Hugo J. a kol., <i>Slovník nespisovné češtiny</i> . Praha: MAXDORF, 2006.
PSJČ	<i>Příruční slovník jazyka českého (1935–1957)</i> . Praha: Ústav pro jazyk český, v. v. i., 2007–2008.
SN2	Martincová O., Mejstřík V., Janovec L. a kol., <i>Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2</i> . Praha, Academia, 2004.
SYN2015	Křen M., Cvrček V., Čapka T., Čermáková A., Hnátková M., Chlumská L., Jelínek T., Kovářiková D., Petkevič V., Procházka P., Skoumalová H., Škrabal M., Truneček P., Vondříčka P., Zasina A., <i>SYN2015: reprezentativní korpus psané češtiny</i> . Praha: Ústav Českého národního korpusu FF UK, 2015.
TJČ	Klégr A., <i>Tezaurus jazyka českého. Slovník českých slov a frází souznačných, blízkých a příbuzných</i> . Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2007.

Internetové prameny

- Benko V., 2015, *Araneum Bohemicum Maximum*, verze 15.04. Praha: Ústav Českého národního korpusu FF UK. Online: <http://www.korpus.cz> [cit. 2017-06-15].
- Česko-Slovenská filmová databáze, 2001–2017. Praha: POMO Media Group s.r.o. Online: <http://www.csfd.cz> [cit. 2017-06-15].
- Křen M., Cvrček V., Čapka T., Čermáková A., Hnátková M., Chlumská L., Jelínek T., Kovářiková D., Petkevič V., Procházka P., Skoumalová H., Škrabal M., Truneček P., Vondříčka P., Zasina A., 2015, *SYN2015: reprezentativní korpus psané češtiny*. Praha: Ústav Českého národního korpusu FF UK. Online: <http://www.korpus.cz> [cit. 2017-06-15].
- Larousse. *Dictionnaire de français*. Larousse, 2017. Online: <http://www.larousse.fr/dictionnaires/francais> [cit. 2017-06-15].

- Databáze excerpčního materiálu Neomat*, 2015, verze 3.0. Praha: Oddelení současné lexikologie a lexikografie Ústavu pro jazyk český AV ČR. Online: <http://neologismy.cz> [cit. 2017-06-15].
- Příruční slovník jazyka českého (1935–1957)*, 2007–2008. Praha: Ústav pro jazyk český, v. v. i. Online: <https://bara.ujc.cas.cz/psjc> [cit. 2017-06-15].
- Slovník cizích slov*. 2005–2017. Praha: ABZ.cz. Online: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz> [cit. 2017-06-15].
- Slovník spisovného jazyka českého*, 2011. Praha: Ústav pro jazyk český, v. v. i. Online: <http://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?db=ssjc> [cit. 2017-06-15].
- Prošek M., 2010, *Šikana a slova příbuzná*, [in:] *Jazykový koutek* (1997–2017). Plzeň: Český rozhlas. Online: http://www.rozhlas.cz/plzen/jazykovykoutek/_zprava/sikana-a-slova-pribuzna—687861 [cit. 2017-06-15].
- Velký lékařský slovník*, 1998–2017. Praha: Maxdorf. Online: <http://lekarske.slovníky.cz/pojem/acefalus> [cit. 2017-06-15].

Literatura

- Čermák Fr., 2010, *Lexikon a sémantika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Čermák Fr., 2011, *Morfematika a slovtvorba češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Grepl M., Hladká Z., Jelínek M., Karlík P., Krčmová M., Nekula M., Rusínová Z., Šlosar D., 2012, *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Hugo J. a kol., 2006, *Slovník nespisovné češtiny*. Praha: MAXDORF.
- Klégr A., 2007, *Tezaurus jazyka českého. Slovník českých slov a frází souznačných, blízkých a příbuzných*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Martincová O., Mejstřík Vl., Janovec L. a kol., 2004, *Nová slova v češtině. Slovník neologizmů 2*. Praha, Academia.
- Staněk V., 2002, *Okazionalismy v současné české publicistice*. „Naše řeč“ 85, s. 57–67.
- Štícha F. a kol., 2013, *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha, Academia.
- Těšitelová M., Petr J., Králík J., 1986, *Retrogradní slovník češtiny*. Praha, Academia.